



دستور جلسه

عنوان: رسیدگی به اعتراضات واصله از سوی فعالین اقتصادی پیرامون اخذ ۲/۵ درصد از ارزش سیف کالا توسط سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی در هنگام ابطال اظهارنامه و اعاده کالای متروکه

مرجع طرح موضوع: دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی استان بوشهر

تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۲/۰۳/۳۰

تعداد صفحات دستور جلسه: ۲

شرح موضوع: برابر ماده ۲۴ قانون امور گمرکی^۱ و مصوبات شورای عالی امنیت ملی، مواعد قانونی مشخصی برای توقف کالا در اماکن گمرکی و مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مشخص شده است. به موجب قوانین فوق، کالاهای وارد شده به کشور می‌بایست ظرف مدت ۲ ماه از اماکن مذکور خارج شوند و این مدت تنها یک بار قابل تمدید است و در صورت عدم ترخیص کالاها در مواعد فوق، کالا مشمول مقررات متروکه خواهد شد. مطابق ماده ۳۷.ا.گ. بلافاصله پس از انجام تشریفات مربوطه، کالا به سازمان اموال تملیکی تحویل داده می‌شود تا از رسوب کالا در اماکن گمرکی که محلی برای ورود و خروج کالاهای وارداتی و صادراتی است پرهیز شود.

با این حال مطابق تبصره ۱ ماده ۳۳ قانون امور گمرکی صاحب کالا حق دارد تا زمانی که کالا توسط سازمان اموال تملیکی به فروش نرسیده باشد، پس از اعلام گمرک، کالا را جهت انجام تشریفات قطعی گمرکی و ترخیص آن به گمرک اعاده نماید. مطابق تبصره ۲ ماده ۱۰ قانون تاسیس سازمان اموال تملیکی برای سرپرستی، اداره و بهره‌برداری از اموال در اختیار و طبق دستورالعملی که به تصویب مجمع عمومی سازمان می‌رسد متناسب با هزینه‌های عمومی مربوط کارمزد مناسبی محاسبه و دریافت می‌کند. به موجب تبصره ۳ ماده ۵ دستورالعمل نحوه محاسبه و اخذ کارمزد سرپرستی در مواردی که با درخواست صاحب کالا از سوی گمرکات کشور اعاده اظهارنامه متروکه و یا عودت کالا به صاحب آن درخواست می‌شود، در هر مرحله معادل ۲,۵ درصد ارزش گمرکی کالای موضوع ماده ۱۴ قانون امور گمرکی اخذ و سپس نسبت به اعاده اظهارنامه کالا به گمرک اقدام خواهد شد.

بنابراین دریافت ۲/۵ درصد مذکور مستند به قانون امور گمرکی، قانون تاسیس سازمان و مصوبات مجمع عمومی سازمان مرکب از وزرای امور اقتصادی و دارایی، دادگستری، کشور، رییس سازمان برنامه و بودجه و دادستان کل کشور می‌باشد.

در خصوص منطبق اخذ این کارمزد می‌توان به مکاتبات رسمی گمرک ایران اشاره کرد که براساس مستندات مذکور، برخی از واردکنندگان پس از سال اظهارنامه‌های متروکه به سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی نسبت به ارائه درخواست اعاده اظهارنامه متروکه از سازمان بدون فراهم نمودن مقدمات ادامه تشریفات گمرکی اقدام می‌نمایند و همین امر منجر به ایجاد زنجیره معیوب متروکه و اعاده شدن مکرر کالا بین سازمان و گمرک و نهایتاً رسوب کالا در گمرکات کشور می‌شود. مسئولین گمرک براین باورند که دریافت

^۱ ماده ۲۴ - مدت مجاز نگهداری کالا در انبارهای گمرکی از تاریخ تمویل کالا به این اماکن سه ماه است. در صورت تقاضای کتبی صامیان کالا یا شرکت‌های ممل و نقل در مورد کالای عبوری و وجود علل موجه به تشفیص گمرک و با پرداخت هزینه انبارداری تا تاریخ موافقت گمرک این مدت حداکثر تا دو ماه دیگر قابل تمدید است.



هزینه قانونی مذکور، ابزار اقتصادی کارآمدی برای جلوگیری از فساد و سوءاستفاده برخی از اشخاص است که به قصد احتکار موجب اختلال در تعیین تکلیف کالا می‌شوند.

در چنین شرایطی وقتی صاحب کالا برای ترخیص کالا مراجعه می‌کند کالا به سازمان اموال تملیکی ارجاع داده شده و برای بازگشت به گمرک باید کارمزدی معادل ۲/۵ درصد ارزش ریالی کالا را پرداخت کند. باید توجه داشت که از ابتدای سال گذشته مبنای محاسبه ارزش ریالی کالاها در گمرک از ۴۲۰۰ تومان به نرخ ETS تغییر کرده و در نتیجه کارمزدهای دریافتی سازمان اموال تملیکی نیز به شکل قابل توجهی افزایش یافته است.

این در حالی است که عمده این کالاها اساساً متروکه واقعی نیستند که بحث‌هایی نظیر سوءاستفاده عده‌ای خاص از چرخه متروکه در مورد آنها مطرح باشد. البته باید توجه داشت که همچنان بخشی از کالاها تحت شرایط این چینی قرار می‌گیرند و افرادی به دنبال سوءاستفاده از فرآیندهای موجود می‌باشند اما دریافت ۲/۵ درصد کارمزد از کالاهایی که حتی از انبارهای بنادر خارج نشده‌اند و به فرآیند ترخیص بازمی‌گردند سبب افزایش هزینه واردات و همچنین اعتراض واردکنندگان شده است.

لازم به ذکر است که اخیراً هیات مدیره سازمان پیشنهاد نموده است کارمزد مذکور به ۱/۵٪ کاهش یابد لیکن کارگروه منتخب مجمع عمومی سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی با این پیشنهاد موافقت ننموده است.

لذا پیشنهاد می‌گردد:

- ۱- بمنظور مساعدت به فعالان اقتصادی، دستورالعمل و یا آیین‌نامه‌ای تنظیم شود تا دریافت کارمزد، بصورت پلکانی با پایه ۱٪ و افزایش ماهانه نیم درصد تا سقف مشخص برحسب زمان متروکه شدن تا ارائه درخواست اعاده اظهارنامه متروکه از سازمان دریافت گردد.
- ۲- گمرک جمهوری اسلامی ایران در راستای تشویق واردکنندگان به تسریع در امر ترخیص کالای خود که موجب کاهش زمان ترخیص نسبت به مهلت مقرر در قانون می‌شود، تسهیلات و تخفیفاتی در قالب بسته تشویقی در نظر گیرد.